

SANDPAPPRET

NR 1 ■ ÅRG 5

FN-KAMRATERNA 72 M

VÅR TIDNING 3 ÅR

VÅR FÖRENING 10 ÅR

VÅR BATALJON 20 ÅR

1998

SANDPAPER

[illegible]

INNEHÅLL	SIDA	ANSVARIG / FÖRFATTARE
Redaktion och innehåll	2	Redaktören
Batch har ordet	3-4	Bataljonschefen Göran Wetterlund
Från Styrelsen		
Kamratföreningsträtt -- jubileums- möte	4	Styrelseordföranden Björn Lundholm
En för alla -- alla för en	4	Styrelseordföranden Björn Lundholm
Jubileumsresa -- om läget medger	5	Styrelseordföranden Björn Lundholm
Adressregister	5	Bengt Hållkvist
Adressändring	5	Bengt Hållkvist
Jubileumsåret 1998	5	Bengt Hållkvist
Medlemsnytt		
Ökenkamrat på ny utlandskom- mendering	5	Walter Meijer
Nytt från Swedint -- FN-aktuellt	6-8	Bengt Hållkvist
Politik i Mellanöstern	9-13	Bengt Hållkvist
FN-special		
Är yrkessoldater lämpliga som FN-soldater?	14-17	Bengt Hållkvist
Redaktionellt	15	Redaktören
Stabsredaktörens spel	18-19	Kåbe Lidén
Värt att veta från MÖ...	19	Bengt Hållkvist
"At-Limerickar"	20	Bengt Hållkvist
Ökenvärlden...	21-22	Alv Svensson
Strövtåg i Bibelns länder...	23-24	Ingvar Holmqvist
Redaktionellt tack	24	Redaktören
Omslagsbild: Collage av tidigare utgivna nummer av Sandpappret		Christer Hållkvist Bengt Hållkvist
Signerade foton		Christer Hållkvist Bengt Hållkvist
Signerad bildteckning		Ingvar Holmqvist
En signerad karta genom Foto antik egyptisk bildsvit av dito okänd konstnär		Swedint Redaktören
Övriga illustrationer		Bengt Hållkvist

REDAKTÖR: Bengt Hällkvist

POSTADDRESS:

Informationsbyrå Hållkvist

Siölden 40

S-590 77 VRETA KLOSTER

ORGANISATIONSNUMMER: 360616-3214

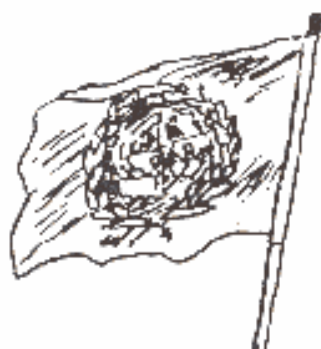
POSTGIBONUMMER: 8325763-4

2

(*F-skattereg*)

TELEFON: 013 / 602 45

TELEFAX: 013 / 602 45

Batch

187 200-87

ETT NYTT FÖRSVAR

När detta skrivs i slutet av mars har försvarsministern just lämnat sin försvarsproposition. Den har i år föregåtts av en både infokterad och ifrågasättande dialog mellan ÖB och departementet. Bakgrunden till detta ligger i, som vänligt nödgas jag säga, den ekonomiska situationen för Försvarsmakten. Trots att det bara är drygt två år sedan förra försvarsbeslutet, har ÖB Wiktorin tvingats konstatera, att pengarna ej räcker för de uppdrag han ålagts. Diskussionen har nu gällt om general Wiktorin verkligen lämnat korrekta sakuppgifter inför försvarsbeslutet eller om regering och riksdag har givit ÖB fler uppgifter än vad som framgick av sagda försvarsbeslut.

Klart är, att ÖB haft en viss överplanering samt en alltför hög ambition i förhållande till anordningen i beslutet -- men också, att general Wiktorin erhållit vissa, icke planerade uppdrag. Ytterst blir nu följden, att Försvarsmakten måste reducera verksamheten ytterligare. ÖB har begärt ett nytt försvarsbeslut, vilket regeringen avvisat. Inte alldeles överraskande eftersom det är val i höst. För ett nytt beslut måste oundvikeligen innebära nya förbandsnedläggningar och även ett förslag till ett nytt eller reviderat värnpliktsystem.

Idag fulgör mindre än 50% av en årskull ynglingar sin värnplikt. Behovet av fullt utbildade soldater är faktiskt ännu mindre mot bakgrund av det säkerhetspolitiska läget där den allmänna bedömningen är, att ett militärt angrepp mot vårt land inte kan ske inom en 10-15 års period och att vår framtida försvarsstruktur måste se helt annorlunda ut än dagens "anpassningsförsvar".

Flertalet svenskar är klart negativa till en yrkesarmé. Någon form av värnpliktsarmé får vi därför säkert se även i framtiden.

Jag har alltid hävdat, att det ligger en stor kraft i den allmänna värnplikten. Inte minst kunde vi väl alla konstatera, under vår tjänstgöring i Mellersta Ostern, att de svenska FN-soldaterna i nästan alla avseenden var mer kompetenta än våra profitsbröder från andra länder. Den allmänna värnplikten möjliggör, att vi i vår krigsorganisation kan ta till vara den civila kunskapen hos var och en, samtidigt som alla har en utbildning såsom soldat. Det är odiskutabelt, att den allmänna värnplikten förankrar försvarsviljan hos folket, vilket kan vara nog så viktigt att inse i tider av djupaste fred om det skulle bli kärvarre samt hotfullare tider. Vi har också lärt oss, att betrakta värnplikten, som en viktig del av vår demokrati.

Foto: Bengt Halkvist

Men hur skall då värnplikten se ut i framtiden? Hur kan en utbildning vara? Vi skall enligt de nya direktiven öka våra internationella åtaganden. Vad innebär detta? Hur skall vår krigsorganisation se ut, då vi inte kan identifiera någon motståndare? Hur skall vi kunna rekrytera och utbilda tillräckligt kvalificerade befäl i ett än mer krympande försvar? Frågelecken är många men måste inom en snar framtid besvaras annars blir de missnöjdas skara inom försvaret så stor att framtida lörmåga allvarligt måste ifrågasättas. (Forts. nästa sida)

En tanke som framlörts är att införa en reviderad form av det danska systemet. Där bygger man på frivillighet men med möjlighet att genom plikttag ta ut upp till krigsorganisationens behov. Om vi anammar detta borde vi nog ändå överväga en viss form av korttidsutbildning för resterande del av en årskull ynglingar. Systemet skulle även möjliggöra för fler kvinnor att delta i den militära utbildningen. De som på detta sätt skulle få genomgå full utbildning, kanske t.o.m. något längre än dagens system, skulle kompenseras ekonomiskt och även ges "poäng" för att kunna konkurrera om civila utbildningsplatser.

Det finns många öösta frågor. Kvar står dock att vi inte åter igen inbillar oss, att den eviga freden nu har kommit. Visst vore det fantastiskt om så skulle vara fallet men historien har lärt oss något annat. För kommande generationer är det vår skyldighet att verka för ett försvar, som här kan vara trovärdigt och fredsbevarande, möjliggöra en demokratisk utveckling i frihet samt inte minst kunna bidra till en lika positiv utveckling utanför våra gränser.

P.S. Från M.O. intet nytt. Vi får leva på hoppet om en utveckling mot fred och samexistens, som vi såg framför oss för 20 år sedan. D.S.

Göran Wetterlundh -- 001

Från STYRELSEN

KAMRATFÖRENINGSTRÄFF -- JUBILEUMSMÖTE

Detta Sandpapper hintrar förhoppningsvis ut före kamratträffen 8-10 / 5. Om inte, får Ni ta det som historia. Vi i styrelsen ser fram mot att vara tillbaka i Tylebäck och hoppas på 50-60 deltagare. Minst.

EN FÖR ALLA -- ALLA FÖR EN

Det har ibland litet vårdslöst framkastats av några bataljonskamrater att vår förening skulle vara en klubb för inbördes beundran. Jag har svårt att förstå detta. Vi jobbar som vilken ideell förening som helst -- de som jobbar (t.ex. Bengt Hällkvist såsom redaktör för vår tidning) gör det utan krav på ersättning och all verksamhet är öppen. Jag beklagar att vi ibland missar uppvakningar samt födelsedagar men vi är inte mer än människor och har inget kansli till förfogande -- materialet ligger i våra hemdatorer. Serast var det Alan Stenhöds, vars 70-årsdag inte fanns med i Sandpappret. Några kamrater har fallit ur medlemsregistret -- trots att de har betalat avgiften -- och det skall vi undersöka orsaken till.

Det forcras engagemang från alla medlemmar, om vår förening skall kunna uppfylla målsättningen för den. Du som är medlem, meddela oss ifall Du har information som vi bör känna till, t.ex. om någon har avlidit eller skall fylla år (från 50 år och sedan jämna 10-tal). Du, som är medlem, håll kontakten med Ditt gäng och se till att de är medlemmar i vår kamratförening! Hjälp oss rekrytera nya medlemmar! Du, som är medlem, hjälp oss med Sandpappret genom att skaffa annonsörer, skriv insändare eller berätta om vad Du upplevde i 72 M!

Vi är i första hand till för att ordna kamratträffar vart annat år. Jag har svårt att förstå hur det kan vrängas till att vara en klubb för inbördes beundran. Har Du synpunkter på vad vi skall göra i vår kamratförening -- skriv i Sandpappret eller ta kontakt med någon i styrelsen.

Vi har också, som en av mycket få bataljoner, ett eget medlemsblad -- Sandpappret -- vars utgivning hänger på bara en person, förre kommandanten i 3a uza, Bengt Hällkvist. Ingen annan klarar av detta jättejobb -- vi har all anledning att vara tacksamma så länge som Bengt orkar hålla på. Men visst måste vi vara stolta över vårt Sandpapper! (Forts. nästa sida)

JUBILEUMSRESA -- OM LÅGET MEDGER

Vi har arbetat -- och arbetar -- på vår resa tillbaka... med anledning av att det är två decennier sedan vi var där. Hur det blir med jubileumsresa får vi se. Mellanöstern är ju inte det säkraste stället på jorden och det är ju dit vi vill. Detta skall vi diskutera på kamratträffen -- bl.a.

Björn Lundholm -- 002

ADRESSREGISTER

Som framförts tidigare är vi i stort behov av aktuell, korrekt adressförteckning över alla kamratföreningens medlemmar. En del flyttar oftare än andra. Ändå vill vi att alla -- så fort anledning uppkommit -- skyndsamt anmäler sin (nya) adress. Synbarligen har det hänt att adresser har "fallit ur" och marker Ni det, t.ex. genom att Ni inte har fått Sandpappret under maj eller december, så hör av Er till kassören, Per Hållgren (vid tidningsbortfall) eller till redaktören, om uppgiften skall skrivas in i tidningen.

ADRESSÄNDRING 835 Christer Tagesson
Sveavägen 3 A 1tr
33 150 VÄRNAMO

Tel: 0370 - 18841

JUBILEUMSÅRET 1998

Som framgår litet kryptiskt av omslagsbilden firar vi flera jubileer i år. Till att börja med så firar vi 20 år sedan Sv FN-bat 72 M, hösten 1978, organiserades och sattes in i sin mission i UN Buffer Zone i Sinai. Sedan är det 10 år sedan vår kamratförening, FN-kamraterna 72 M, den 4 juni 1988 formellt organiserades med fast styrelse och föreningsstadgar även om vi i praktiken redan tidigare haft två informella "föreningsträffar" i Hösleholm och Linköping. Slutligen bör erinras om att Sandpappret nu är inne på sin 5:e årgång! Det finns mycket att fira under föreningsträffen i Tyleback.

Bengt Hållkvist -- 050

MEDLEMSNYTT!

Ökenkamrat på ny utlandskommandering

Trodde eller inte men alljämt har vi ökenråvar ute på nya missioner. Rolf Cederholm var ju markertontenoch på 72 M med den äran. Som föreståndare för en systembolagsbutik här hemma kunde han sin sak där nere. Rolf har varit ute många gånger. Han har på senare tid bl.a. tjänstgjort i Pécs, Ungern, vid den framskjutna underhållsbasen för de nordiska länder, som har militära enheter i SFOR-styrkan. Där hade han en befattning inom Finance-sektionen. Rolf Cederholm är nu i Doboj -- stabsplats för den nordisk-polska brigaden (NORDPOLBDE) -- i norra Bosnien som CIVIC-officer. Det innebär i stort Liaison Officer mellan militära styrkor och internationella hjälporganisationer. Han har vid flera tillfällen ställt upp med mycket kort varsel.

Walter Meijer -- 017

Nytt
från

SWEDINT

SWEDISH ARMED FORCES
INTERNATIONAL COMMAND

.....
FN - aktuellt

.....
**GENOM TILLMÖTESGÅENDE FRÅN SWEDINT OCH SÄRSKILD EXTRA PRESS-
RESEARCH AV FÖRFATTAREN KAN NEDANSTÅENDE REDOVISNING ÖVER FÖR-
SVARSMAKTENS AKTUELLA ELLER NÄRMAST FÖRESTÅENDE INTERNATIONELLA
ENGAGEMENT LÄMNAS VÅRA LÄSARE. REDAKTÖREN**

NORDCAPS. Vid ett möte med Nordens försvarsministrar i Kiruna den 21 april i år beslutade man att uppsätta en gemensam nordisk brigad om 3000- 4000 soldater med stridsfordon samt vapen, som skall stå till FN:s och NATO:s förfogande vid internationella fredsförmedlande operationer. Brigaden går, när detta skrivs, under arbetsnamnet NORDCAPS (Nordic Coordinated Arrangement for Military Peace Support). Denna armébrigad med svensk medverkan beräknas vara fullt utbildad samt utrustad inom några år. På sikt kan även marin- och flygstriidskrafter finnas med. ÖB talar bl.a. om kustjagarförband.

Den närmaste tiden skall fördjupade diskussioner och förberedelser ske för fördelning av uppgifterna i samt kring brigaden. Tanken är emellertid, enligt försvarsminister von Sydow, att Norden skall ha en samlad väl avvägd militär styrka, som skall stå till världssamfundets förfogande inom rimlig tid. Han säger dessutom att det finns en förväntan från FN och NATO om att de nordiska länderna skall ta ett ännu större ansvar för fred och stabilitet i Europa.

Försvarsbeslutet från december 1996 markerades nya internationella uppgifter för Försvarsmakten (Jfr. Sandpappret nr.2, årg.3 = dec 1996). NORDCAPS är givetvis ännu inte finansierad men ökade internationella uppgifter kommer med största sannolikhet att betalas med en krympande freds- samt krigsorganisation här hemma. Resonemangel är, som jag ser det, fullständigt åt skogen när vi samtidigt minskar värnpliktsutbildningen i tid och antal, varvid rekryteringsunderlaget försämras betydligt (Jfr även FN-special detta nummer). I hittillsvarande pressuppgifter framgår ej konsekvenserna för Sveriges medverkan i snabbinsatsbrigaden SHIRBRIG (Se Sandpappret nr.2, årg. 4).

Under de inledande samtalen vid försvarsministernmötet framkom ett växande intresse från Ryssland om militärt deltagande i nordiska samtal, möten och planer. Må så vara men till skillnad från försvarsministern är jag mycket skeptisk till rysk medverkan eller inflytande på NORDCAPS med tanke på hur illa de ryska samt ukrainska bataljonerna sköts sig eller politiskt hanterats i Bosnien.

SWERAP. Utöver ovanstående har försvarsministern enligt pressuppgifter förklarat det önskvärt att fördubbla snabbinsatsstyrkan SWERAP (Swedish Rapid Reaction Unit) till bataljon. Se hittillsvarande på-
neringsmål avseende svensk snabbinsatsstyrka i Sandpappret nr.2, årg.4 -- insatsberedd från 1998-07-01.

SYNPUNKTER PÅ INSATSRESURSER. Ska vi hålla oss med en högkvalitativ bataljon m.m. i såväl NORDCAPS som SHIRBRIG samtidigt som vi ska dra ner på försvaret? Två så stora enheter kräver stort rekryteringsunderlag dels för personalbemannning och omsättning av personal och dessutom måste officerarna i olika nivåer fråna samt skaffa vana att leda och uppträda i stora förband eller staber här hemma innan de rimligen har erforderlig förmåga att tjänstgöra i stora mångnationella staber. Jag är medveten om att vi redan medverkar i stor utsträckning i PIP-verksamhet (Partnerskap för fred) men då rider vi än så länge på de kunskaper vi hittills förvärvat i den utbildningsverksamhet vi själva åstadkommit men som vi knappast har pengar och folk till i framtiden. Kanske borde en del ekonomiska resurser överföras från UD till försvarsdepartementet eftersom det gäller fredsförmedlande utrikes insatser och således egentligen hör hemma på utrikesdepartementets bord. Enligt NATO:s generalsekreterare, Javier Solana, är det få länder som har varit så så aktiva som Sverige i att förverkliga PIP-samarbetet. (Forts. nästa sida).

SFOR (Stabilization Force, under NATO-styre) i Bosnien-Hercegovina har i princip oförändrad uppgift. Detta har för svenskt vidkommande medfört -- under årets första månader -- övervakning av parternas min-
rojning, kontroll av vapenförråd, övervakning av parternas militära övningar samt återflyttningsaktiviteter och
då främst i Swe BN norra ansvarsområde (AOR). Operationer med internationellt sammansatta styrkor har
genomförts bl.a. vid or. höjd beredskap inför beslutet om den kontroversiella Brcko-korridorens status i norr.
Bataljonen har dessutom arbetat med humanitärt stöd varvid den första av 8 lekplatser har invigts. Det
sistnämnda kan vara en nog så viktig uppgift för att skapa så harmoniska uppväxlförhållanden som möjligt för
barnen -- framtidens vuxna.

Under första kvartalets slutskede inleddes rotation och Swe BN/BA 10 tog över. Samtidigt har rekrytering ägt
rum här hemma av BA 11 m.m./NordPolBngade, logistikenheterna (underhåll) NSE/NSG 07 varav de senare
till Ungern (Pécs) samt den tillika kontingenten (pluton m.m.) MA 12 till Makedonien. NSL står för National
Support Element och NSG för Nordic Support Group.

Nuvarande missionsmandat sträcker sig till 1998-06-21 men väntas förlängas.

Som tidigare angivits i Sandpappret har C SWE/DINT varit produktionsledare för utbildningen av BA 10. Detta
innebär att utbildningen har genomförts med hela bataljonen samlad till Almnäs, vilket är första gången på
länge, och skall fortsättningsvis ske där. Som torde vara bekant har ju utbildningen under senare år i huvud-
sak varit utlagd på för resp kontingent produktionsansvariga brigad. Almnäsutbildningen anges ha skett med
gott resultat trots den stora omfattningen med nära 50 utbildningslinjer.

UNPREDEP (United Nations Preventive Deployment Force). Missionens omfattning framgår av före-
gående nummer av Sandpappret. Även om den svenska kontingenten (pluton i SCANDCOY jämte ett antal
officerare i stabsbefattningar) i huvudsak arbetat med rutinverksamhet så har den politiska spänningen ökat i
regionen sedan molsättningsarna accentuerats i Serbiens till största delen albanskbefolkade Kosovoprovinc
med underjordisk albansk vapendistribution sedan förra året. Händelseutvecklingen kan i framtiden för-
väntas bli allvarigare.

Nuvarande svenska kontingent rotade in 1998-01-26. I Almnäs utbildades den svenska plutonen på
finska SISU-pansarskyttefordon, emedan sådana ingår i plutonens utrustning i missionsområdet. I gengäld
disponerar den finska kontingenten 10 svenska Bv 206 däckare.

MONUA eller UNOMA (United Nations Observer Mission in Angola) har till uppgift att övervaka genom-
förandet av den överenskommelse som regeringen samt UNITA (oppositionen) underteck-
nade 1994 och som går under benämningen Lusaka-protokollet. Läs mera härom i förra numret av
Sandpappret, där Krister Lindholm beskrev missionen under FN-special.

Ursprungligen planerades missionen att omfatta en tidsperiod om två år räknat från februari 1995 -- men
processen har upphörligen drabbats av förseningar. Det nuvarande mandatet gäller till 30 april 1998 men
förväntas, när detta skrivs, förlängas. Även om läget i missionen betecknas som lugnt förekommer orolig-
heter lokalt.

Av de åtgärder som återstår att genomföra enligt Lusaka-protokollet såsom införandet av den statliga admi-
nistrationen, avvapning av civila, legalisering av UNITA som ett politiskt parti, status för Jonas Savimbi, in-
förandet av ett UNITA-detachement i Luanda, överföring av Radio Vozen till en opartisk radiokanal, bildan-
det av Rapid Reaction Force samt integrering av den civila polisen (ANP) har endast demobiliseringen av
UNITA "residual troops" anmälts som avslutad.

Sverige deltar i missionen med chef för polisobservatörerna (Curmissioner) och 20 polisobservatörer.

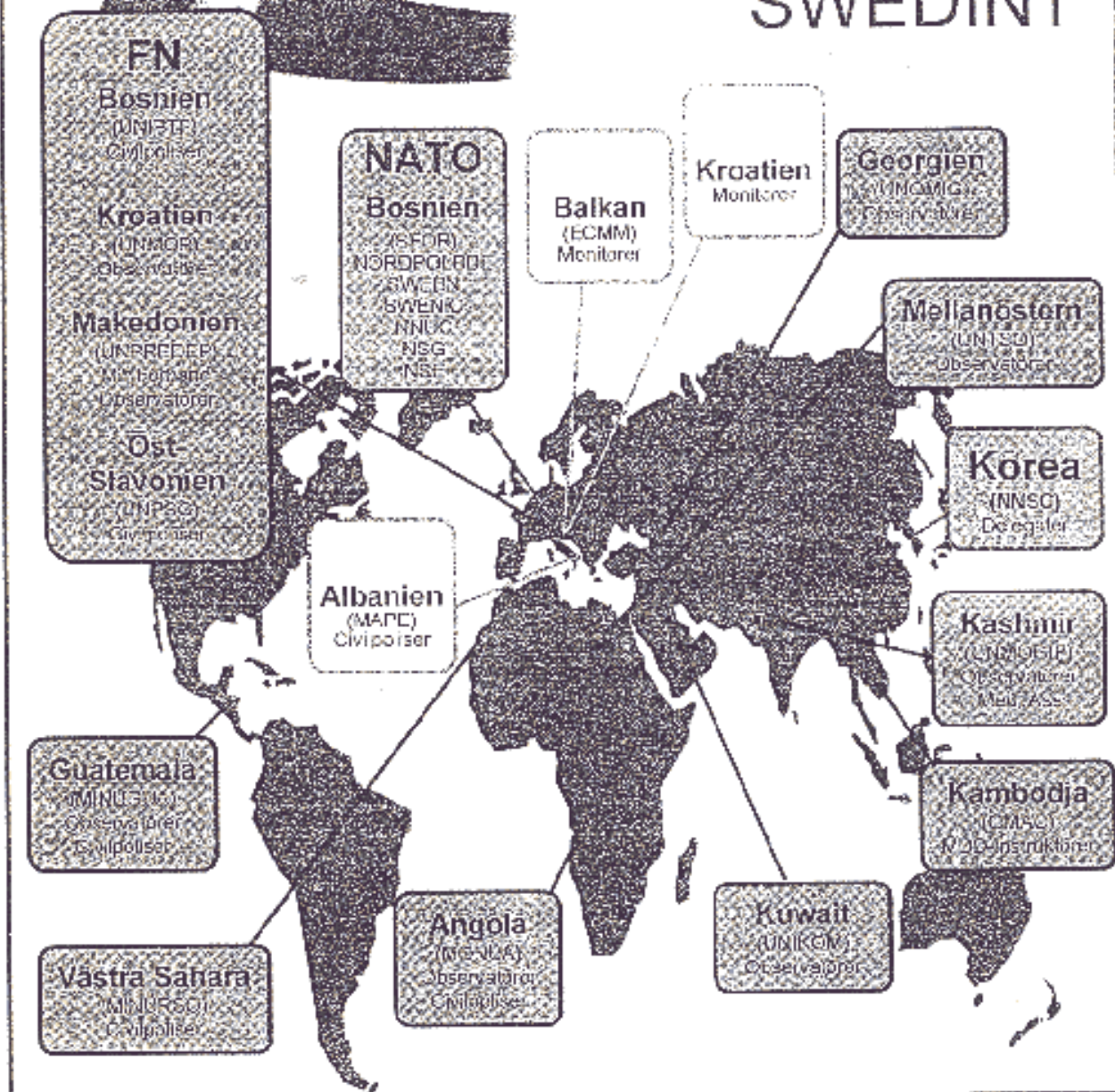
UNTSO (United Nations Truce Supervision Organization) i Mellanöstern. Missionen har som bekant till upp-
gift att övervaka vapenstilleståndet mellan Israel samt de arabiska grannländerna. Säkerhetsrådets
resolution 50, som ligger till grund för FN-mandatet från 1948, fyller i år 50 år. Mandatet förlängs med auto-
matik var sjätte månad och är tidsbestämt.

Fredsprocessen har ej gjort några framsteg och diskussionen om hur mycket av Västbanken, som skall över-
lämnas till den palestinska administrationen, har kört fast. När detta skrives, är förhandlingar i frågan mellan is-
raeliska och palestinska regeringarna -- under brittisk medling -- nära förestående i Storbritannien.

Den spända situationen i Irak har föranlett att ett stort antal skyddsmasker delats ut till den israeliska befolk-
ningen. Beskjutning av norra Israel och säkerhetszonen i Libanon med åtföljande vedergällning i form av
granat- eller raketbeskjutningar från israelernas sida har pågått i oförminskad skala under årets första del.
FN:s observationsplatser inom nämnda säkerhetszon har blivit utsatta för nära beskjutningar vid upprepade
tillfällen. FN-fordon har också flera gånger beskjutits samt stoppats.

Sverige deltar i missionen med 11 militärobservatörer. Under årets första kvartalsperiod har skyddsutrust-
ning sånts till samtliga svenska observatörer och personal i UNTSO i samband med att den kemiska fot-
bilden förändrats. Även skyddsutrustning till den av SIDA anställda personalen, som tjänstgör i Hebron
(TIPI), har nedtransporterats. (Forts. nästa sida).

Svensk medverkan i fredsmissioner 980331 SWEDINT

Osgnerad översiktskarta från informationssektionen SWEDINT
Bengt Hållkvist -- 050

Politik i MELLANÖSTERN

DET ÄR NU EXAKT 200 ÅR SEDAN GENERALEN NAPOLEON BONAPARTE PÅ DÅVARANDE FRANSKA REGERINGENS UPPDRAG GENOMFÖRDE EN OMFATTANDE EXPEDITION -- FÄLTÅG -- I EGYPTEN FÖR ATT SÖKA BRYTA ENGELSMÄNNENS FÖRBINDELSER MED OCH DOMINANS I INDIEN. DETTA VAR INNAN SUEZKANALEN FANNS OCH FÖRE DEN MODERNA SIONISMENS UPPKOMST. ÄNDÅ FINNS BERÖRINGAR I BÅDA FALLEN.

Den transke konsuln i Alexandria rapporterade år 1795 hem till den revolutionära regeringen i Frankrike om det förtryck, som mameluckregimen utövade mot i Egypten bosatta européer. Tanken på ett ingripande till dessas förmån, förverkligades tre år senare eller 1798, då generalen Napoleon Bonaparte på högsommaren landsteg med 40 000 man valutbildad fransk trupp -- inklusive en imponerande mängd vetenskapsmän, tekniker och konstnärer m.f. -- i anslutning till Alexandria, som snabbt intogs 2 juli, varpå generalen offentliggjorde sin avsikt: att befria Egypten från mameluckerna utan att Turkiets överhöghet skulle kränkas.

Bakgrunden till den omfattande Egyptenexpeditionen var egentligen att den franske utrikesministern de Talleyrand hade rekommenderat direktorialregeringen att bryta engelsmännens förbindelsevägar till och kraftiga dominans i Indien. Tankar hade tidigare funnits att söka allians med ryssarna samt att med deras bistånd invadera Indien landvägen från nordväst. Generalen Bonaparte, vilken av samtiden ansågs vara en skicklig artillerispecialist, hade antagit turkiske sultanens erbjudande att bygga upp ett modernt slagkraftigt artilleri åt Turkiet. Kanske sneglade även Bonaparte därvid på ett eventuellt fälttåg mot Indien. Generalen Bonaparte reviderade emellertid sina planer och understödde de Talleyrands idéer om ett Egyptenfälttåg riktat mot engelsmännen. Snart anslöt sig också generalen Bernadotte till det omfattande förberedelsearbetet under våren 1798. Resultatet blev en av de absolut största marina operationer, som någonsin genomförts i Medelhavet. Den franska eskorterande krigsflotta räknade enligt uppgift visserligen ytterst måttliga siffror 13 tunga örlogsskepp jämte en liten lätt eskader men totalt ingick i invasionsflottan hela 400 fartyg -- mestadels transport- och förrådsfartyg, stora som små. Flertalet franska Medelhavshamnar inklusive Korsika liksom av fransmännen kontrollerade nordvästitalienska hamnar var inbegripna i invasionsuppställningen. Även om ansvaret såsom operativ amiral under överskeppningens genomförande låg på amiral Bruey så var generalen Bonaparte högskommenderande för den totala operationen. Man bör därvid erinra sig att när Napoleon Bonaparte i 12-årsåldern sökte såsom officersvolontär talades omdömet att han framgent bedömdes bli föga lämplig som arméofficer men ansågs kunna bli en utmärkt sjöofficer!

När engelsmännen i början av 1799 hade fått underrättelser om att en fjärran expedition höll på att förberedas av generalen Bonaparte med centrum i den sydfranska staden Toulon -- strax sydost om Marseille -- bestämde man att åter visa brittiska flaggan i Medelhavet. 13 bestyckade örlogsskepp rustades och avsändes under befäl av konteramiralen Horatio Nelson. Denne sökte runt i Medelhavet efter franska fartyg samt kryssade därefter en tid i farvattnen utanför Alexandria. Brittiska Medelhavsflotan förstärktes snart

I maj aktuellt år löpte den gigantiska franska flottan ut efter hand och styrda söderut mellan Korsika och italienska fastlandet för ett sådan runda västspätsen av Sicilien. Mindre del gick dock genom Messina-sundet. Inledningsvis bemäktigade sig sedan franska stridskrafter Malta -- efter landstigning samt sjöartilleribekämpning under några dagar av Johanniterorden -- för att ön skulle bli stöddepunkt för överskeppningen. När denna fortsatte samt nådde i höjd med Kreta i seglats söder om ön blåste det upp till storm.

Då hade Nelson just dessförinnan lämnat Alexandria och seglat upp norr om Kreta på västlig kurs i tron att kunna möta den stora, sårbara, franska överskeppningsflotan! Sannolikt händg ovädret till att fransmännen undgick upptäckt utöver att flottorna seglade på var sin sida om Kreta. När stormen hade bedarrat sändes ett franskt rekognosceringsfartyg till Alexandria, där man snabbt konstaterade att britterna ej fanns kvar, varför invasionen omgående kunde fullföljas.

Fälttåget inleddes med landstigning på egyptisk mark och mameluckerna besegrades i slaget vid pyramiderna 21 juli, varpå general Bonapartes kunde storma in i Kairo 24 juli – alltså 1798. Som vanligt lät Bonaparte föreviga även slaget vid pyramiderna genom en bataljmålning utförd av sin följeslagare – generalen samt konstnären Lejeune – vilken med framgång tjänade i Bonapartes armé. Franska expeditionskåren fortsatte att tränga in i landet dock i första hand söderut: längs Nilen. Till en början mottogs fransmännen såsom befriare mot det hårdlösa mameluckväldet. Ganska snart ändrade emellertid egypterna inställning till Bonapartes expedition främst p.g.a. franska skattepålagor, som orsakade att den franska garnisonen måste kväva ett blodigt uppror i Kairo 13-25 september, men först sedan förstärkningar tillkallats, varvid fransk trupp tvingats dras ur från andra strids- eller framryckningsområden i landet. Fransmännen fullföljde därpå invasionen från januari till maj 1799 genom att också erövra hela mellerstaden samt övre Egypten. Härunder kom Bonapartes artillerikunskaper väl till pass bl.a. genom skickligt utnyttjande av modlösa kanoner, vilka han också vid några tillfällen lät använda för bestyckning av flodbåtar och därmed överraskande kunde beskjuta fienden ute från Nilen.

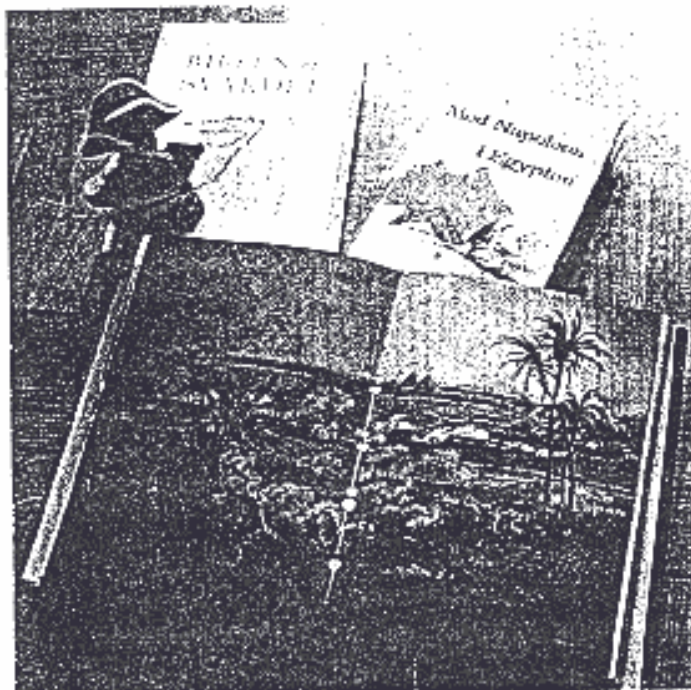

Foto: Christer Hållkvist

Det franska angreppet på Egypten inleddes med landstigning vid Alexandria. 2 juli 1798, varpå slaget vid pyramiderna utkämpades i mitten av samma månad. Snart kom dock sjöslaget vid Abukir...

redan hade invaderat Egypten och gerade omgående tillbaka mot Nildeltat, där amiralen snart spårade Bonapartes 13 skepp starka Touloneskader i Abukirbukten strax öster om Alexandria. Nämrda eskader hade så tunga skepp att de ej kunde gå in i Alexandrias hamn utan måste ankra inre i en av Nildeltats bukter samt ätskild från lätta flottan och skyddsobjektet, dvs transport- och förrådsflottan. Nelson beslutade anfälla den franska tunga örlogseskadern den 1 augusti på kvällen och i skydd av mörker. Alla dispositioner före slaget planlades noga och samtliga befälhavare invigdes i planen samt fick frihet att handla inom den taktiska ramen. Nelson visade här stort tortroende för sina fartygschefers kunnsighet, omöme samt framåtanda.

Den franska eskadern låg till ankars i linje tvärs över bukten med främsta skeppet så nära klipporna och grunden utanför Abukirudden att den franske amiralen Bruey bedömde det omöjligt för något skepp att ta sig emellan sitt fätskepp samt stranden. Men britterna var av annan upplattning. När mörkret började falla gick 4 brittiska skepp mellan grunden mot den franska kön medan Nelson med huvudstyrkan väntade utanför fransmännens linje. Den stillaliggande franska flottan attackerades därefter överraskande och samtidigt från två håll, varvid fransmännen greps av förvirring i mörkret. Det franska nederlaget var ett faktum och endast 2 fartyg kom undan i gryningen.

Den franska flotteskaderns tulstandiga nederlag -- mot den brittiska vid Abukir, eller Abu Qir -- omintetgjorde fransmännens verkliga avsikt med den egyptiska expeditionen -- erövringen av Egypten med Sinai för erhållande av en strategiskt viktig stödje punkt på vägen till Indien.

Turkarna visade nu tendenser till att vilja gå över till britterna. Förgäves försökte då generalen Bonaparte hota turkarna genom att anfälla Syrien. I februari 1799 kunde han med ca 12 000 man utvalda soldater gå över Suezkanalen -- detta var ju långt före Suezkanalens tillkomst -- och samlade sina trupper öster därom i Kathiaasen i, som bekant, nordvästra Sinai. Därpå fortsatte han sitt fälttåg österut och genomförde en elva dagar lång belägring av den turkiska fästningen i El Arish. Efter dess fall tågade Napoleon Bona-

parte in i Palestina, varunder han utan större motstånd erövrade Gaza, Ramleh, Lydda och – trots en stark garnison – även Jaffa den 7 mars. I Ramleh upprättade Bonaparte sitt fälthögkvarter, varpå han lat expeditionstyrkor fortsätta mot Akka. Där hejdades fransmännen utanför dess murar den 18 mars. "Österns öde avgörs i Akka", sade general Bonaparte. Han skulle återkomma till detta tema många gånger senare i sitt liv.

Så snart Akka hade erövrats var det Napoleon Bonapartes avsikt att fortsätta fälttåget mot Damaskus, Aleppo samt Konstantinopel. Bonaparte hade drabbats av stora drömmar om att störta det turkiska väldet och skapa ett nytt stort imperium i Mellanöstern och kanske Indien. Denna strategiska inriktning medförde att general Bonaparte aldrig gav sig tid att ta Jerusalem utan fortsatte norrut mot Haifa samt Akko. Landets befolkning, till stor del arabisk med en växande judisk minoritet, mötte fransmännen med sympati då dessa i fälttåget visade humanitär uppträdande.

Framför allt judarna, vilka närmast var entusiastiska, stälde upp på samarbete mot den turkiska ockupanten. Napoleon Bonaparte var visserligen inte religiös i något avseende men insåg betydelsen av den nya företeelsen, nationalismen, vilken nu hade börjat växa fram i Europa delvis som en komponent av upplysningstidens idéer men så småningom också som en motståndsfilosofi mot franska revolutionsarméns härjningar i Europa. Nu uppmuntrade Bonaparte, som den förste mera framträdande ledaren i modern historisk tid, judisk religiös samt nationell identitet och detta nästan hundra år innan den judiske österrikaren Theodor Herzl utgav *Der Judenstaat* samt organiserade sionismen.

Det märkliga, som Napoleon Bonaparte åstadkom, var utfärdandet av *Judiska proklamationen* från fälthögkvarteret i Ramleh. Proklamationen vände sig till alla judar i Asien och Afrika för att uppmana dem att samlas under hans fanor i avsikt att "återupprätta Jerusalem" – ett återupprättat judiskt kungadöme! "*Res Er, Israelfiter!*" – menade han. "*Res Er, Ni landsförvisade! Skynda! Stunden är inne och återkommer kanske inte på flera tusen år, stunden att kräva att man återger Er den medborgarrätt bland universums folk som skändligen har undanhållits Er i tusentals år, att kräva att man erkänner Er politiska existens som en nation bland nationer och Er obegränsade, självklara rätt att dyrka Jahve i enlighet med Er tro, offentligt och med största sannolikhet i all framtid.*" Bonaparte erbjöd dem också det "*franska folkets garanti och stöd*" i kampen att återfå sitt fädeme arv och "*förbli herar över det och försvara det mot alla inkräktare*". Originalet till denna proklamation har enligt uppgift aldrig påträffats. Formuleringen förblev okänd tills man 1940 fann en handskriven tysk översättning hos en judisk familj i Wien med förbindelser, som gick tillbaka till kretsen kring Napoleon Bonaparte under dennes egyptiska fälttåg.

Medan general Bonaparte kvarstannade i Ramleh fortsatte hans ditills egennära trupper mot Akko utanför vars murar dock fransmännen hejdades 18 mars. Därmed inleddes en långvarig fransk belägring. Staden försvarades bitert av en turkisk mameluckgarnison under områdeschefen, Ahmed Pasha el Jazzar, med effektivt understöd av brittiskt fartygsartilleri jämte utlöste sjöburna förnödenheter. Däremot visade sig det franska belägringsartilleriet vara svagt. Samtidigt med pågående belägring utkämpade franska expeditionskåren, en annan strid, under general Kléber, och besegrade den 16 april enligt uppgift en numerärt tre dubbelt överlägsen turkisk undsättningskår – på väg mot Akka – vid foten av berget Tabor strax sydväst om Genesarets sjö. Denna seger medförde att Bonaparte inbillade sig att Akka omedelbart skulle kapitulera. Han var så säker på sin sak att han den 17 april – dagen efter segern vid Tabor – skickade en officiell framgångsrapport till Paris och som även publicerades i paristidningen *Le Moniteur* en dryg månad senare. Med rapporten fanns också *Judiska proklamationen* återgiven. Till råga på allt hade Bonaparte felaktigt men avsiktligt utfärdat proklamationen daterad 19 april från "Högkvarteret i Jerusalem", där han sannolikt hade väntat sig vara nämnda datum. Som antytts hände detta vare sig för eller senare.

I sållat inträffade det fatala för Bonaparte att efter två månaders fransk belägring landsteg överraskande den brittiske eskaderchefen, amiralen sir Sidney Smith, med piker i högsta hugg i spetsen för ett uppbåd av så gott som varenda tillgänglig brittisk marininfanterist och sjöman på reddan och slog fransmännen – decimerade av sjukdomar samt svält – definitivt på flykten. Den 20 maj erkände sig generalen Bonaparte besegrad och återvände på sommaren med de sällna, spridda resterna av sin Palestinastyrka till Egypten.

Än en gång hade den brittiske premiärministern William Pitt d.ä. lyckats upprätthålla sitt land eller imperiums traditioner att förhindra ett av fransmännens försök att helt bryta förbindelsema mellan Storbritannien och Indien, där ju Palestina låg mitt emellan. Dessutom var det ju samma franska arméstyrka – vilken nu var i Egypten – och som innan dess hade varit samlad i Nordvästfrankrike för förberedelser av en invasion mot England. Parallellerna mellan Hitlers misslyckade invasionsförberedelser mot Storbritannien 1940 och sedan insatsen i Nordafrika är slående.

Napoleon Bonapartes invasion av Egypten våren 1798 – som ju sedan inkluderade infall i Palestina – kom såsom en fullständig överraskning för Hoga porten, turkiska regeringen i Konstantinopel, (Forts. sid 13) 11

NAPOLEONARMÉNS

EGYPTISKA FÄLTÅG 1798-1801

Franska Touloneskadern under amiral Bruey besegrades av en brittisk flottstyrka under amiral Nelson vid Abukir 1 augusti 1798. Därmed behärskade britterna Medelhavet och Napoleons expeditionssarmé till Egypten isolerades i Mellanöstern. Under det franska fälttåget mot turkarna lät Napoleon sin chefsingenjör Lepère göra undersökningar på Sueznäset för ett eventuellt byggande av en kanal mellan Medelhavet och Röda havet (Suezviken). Felaktigt resultat om 10 m nivåskillnad mellan haven minskade intresset för kanalbyggande. Napoleon övergav sin expeditionssarmé i slutet av 1799, men denna kunde trots detta fortsätta operera i området till 1801, då den besegrades av en brittisk armé varvid Frankrikes hot mot brittiska intressen här avvägrades.

Brittisk flottstyrka understödde turkiska garnisonen i Akka mars-maj 1799.

här i området till 1801, då den besegrades av en brittisk armé varvid Frankrikes hot mot brittiska intressen här avvägrades.

här i området till 1801, då den besegrades av en brittisk armé varvid Frankrikes hot mot brittiska intressen här avvägrades.

här i området till 1801, då den besegrades av en brittisk armé varvid Frankrikes hot mot brittiska intressen här avvägrades.

här i området till 1801, då den besegrades av en brittisk armé varvid Frankrikes hot mot brittiska intressen här avvägrades.

här i området till 1801, då den besegrades av en brittisk armé varvid Frankrikes hot mot brittiska intressen här avvägrades.

här i området till 1801, då den besegrades av en brittisk armé varvid Frankrikes hot mot brittiska intressen här avvägrades.

här i området till 1801, då den besegrades av en brittisk armé varvid Frankrikes hot mot brittiska intressen här avvägrades.

här i området till 1801, då den besegrades av en brittisk armé varvid Frankrikes hot mot brittiska intressen här avvägrades.

här i området till 1801, då den besegrades av en brittisk armé varvid Frankrikes hot mot brittiska intressen här avvägrades.

här i området till 1801, då den besegrades av en brittisk armé varvid Frankrikes hot mot brittiska intressen här avvägrades.

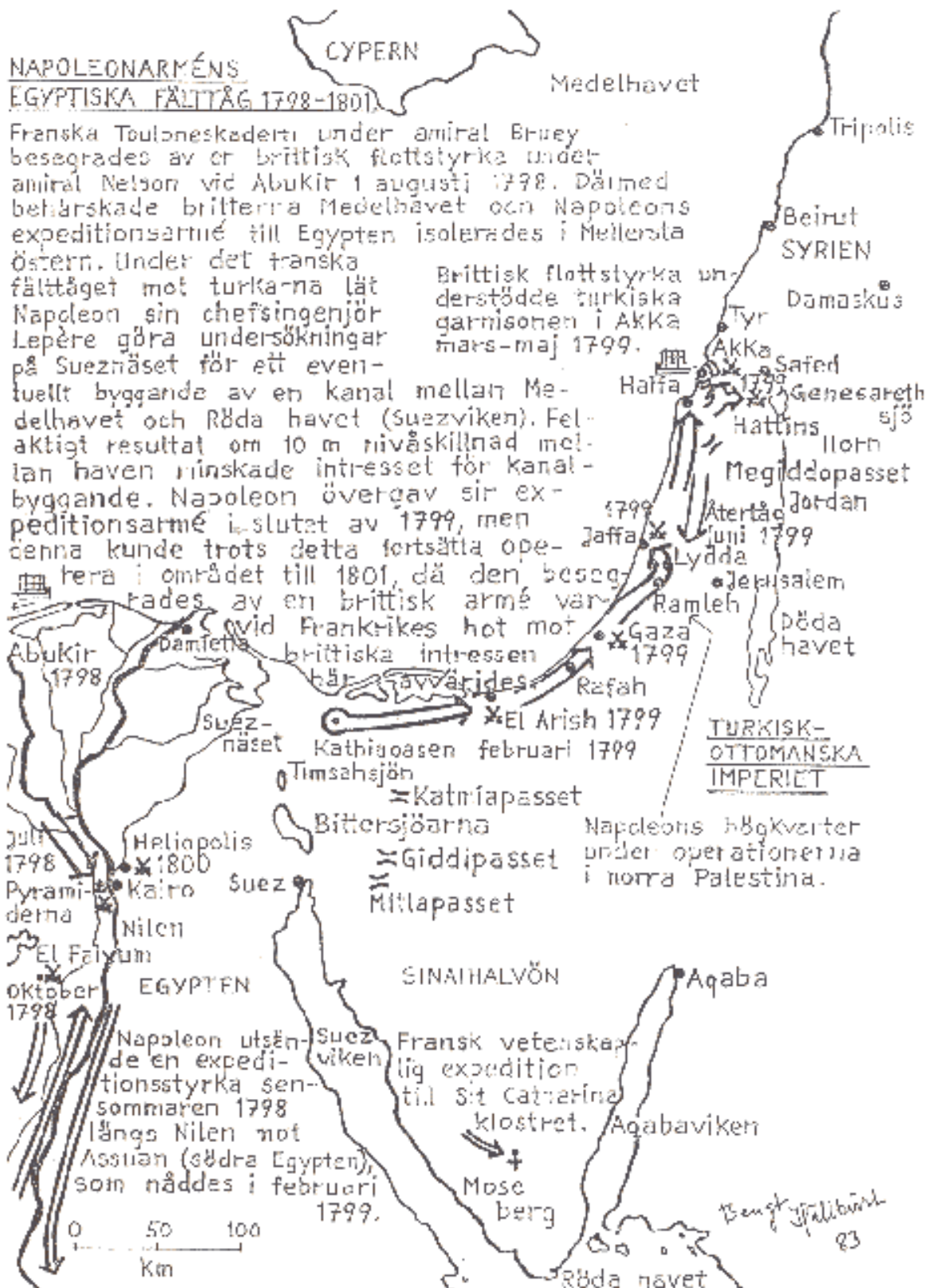
här i området till 1801, då den besegrades av en brittisk armé varvid Frankrikes hot mot brittiska intressen här avvägrades.

här i området till 1801, då den besegrades av en brittisk armé varvid Frankrikes hot mot brittiska intressen här avvägrades.

här i området till 1801, då den besegrades av en brittisk armé varvid Frankrikes hot mot brittiska intressen här avvägrades.

här i området till 1801, då den besegrades av en brittisk armé varvid Frankrikes hot mot brittiska intressen här avvägrades.

här i området till 1801, då den besegrades av en brittisk armé varvid Frankrikes hot mot brittiska intressen här avvägrades.

Skies ur manus Krigsskådesplats Sinai

Under Napoleon Bonapartes deltagande i den franska Egyptenexpeditionen utkämpades två slag vid Abukir / Abu Qir – dels ett sjöslag mot britterna, vilket fransmännen förlorade och dels ett fältslag mot turkarna, som man vann.

villken hade uppfattat honom som allierad, när den franska invasionsflottan under överskeppningen erövrade Malta och därmed satte stopp för dess piratflotta. Som framgång ledde dock snart den franska expeditionen till omfattande strider mot turkarna.

Inför hotet av endera en brittisk eller en turkisk landstigning i Alexandriaområdet påskyndade Bonaparte sitt återtåg genom Sinai efter nederlaget i Palestina. I Egypten hade kvarvarande franska förband under Bonapartes frånvaro haft att utkämpa strider mot flera motsåndsledare. General Bonaparte återupptog nu det direkta befälet av operationerna i Egypten, varunder hans ständige vapendragare, generalen Murat, utmärkte sig. Som befarats dök ganska snart -- i juli -- en stor turkisk invasionsflotta på 200 skepp upp utanför Nildeltat. General Bonaparte lämnade då ifrån sig befälet under en ny strid vid pyramiderna mot den främste egyptiska motsåndsledaren, Murad Rej, och begav sig via Giza mot kusten till Birket -- mitt emellan Abukir samt Alexandria. Där genomförde han en snabb inspektion av den franska uppmarschen. Därefter begav sig Bonaparte hastigt till Alexandria för ordregivning m.m. avseende stadens försvar, varpå han dessutom medelst kurir skickade order till uppmarschstyrkorna att snarast anfalla turkarna, vilka nu landstigit med 20000 man vid Abukir. Där hade turkarna hunnit erövra ett antal kustbefästningar, föra i land en mängd artilleri samt gräva en hel del förbindelsevägar m.m. innan det franska anfallet utlöstes. Striderna blev omfattande, stundom rörliga med såväl franska infanteri- som kavaleriattacker. Turkarnas motstånd var till en början hårt och understöddes dessutom av artillerifeld från kanalslupar till sjöss utanför. Turkarna gjorde under striderna flera utfall från sitt välbefästa brohuvud. Även under dessa strider utmärkte sig Bonapartes kavallerigeneral Murat bl.a. och fransmännen avgick slutligen med seger. Av turkarna blev i storleksordningen 6000 man tillfångatagna medan kanske 4000 stupade på fältet och huvuddelen av de övriga drunknade. En bidragande orsak till den franska segern torde ha varit att Bonaparte tidigt insåg betydelsen av att sätta sig i besittning av vattenbrunnarna i området samt att hindra fienden från att utnyttja dessa. Ett hastigt insatt anfall mot de befästa turkiska läger, vilka skyddades av brunnarna, genomfördes sålunda -- och med framgång.

Detta var den seger, som Napoleon Bonaparte hade lovat sina trupper, då de återvände från nederlaget i Palestina. Det blev också den sista striden för hans del i Egyptenfåttåget.

Problemen hade uppstått hemma i Frankrike och dess grannländer. Dels hade royalistrevolter riktade mot republikens makthavare utbrutit i olika delar av Frankrike samtidigt som maktintriger försigick i Paris. Fosterlandet var dessutom hotat genom rysk-österrikiska segrar -- under ryske generalen Suvorov -- mot franska trupper i Norditalien. Därtill hade brittiska trupper landstigit i Nederländerna. Sist men inte minst hade skvaller rållt Bonaparte att hans hustru var otrogen. Detta var avgörande. En viktig uppgift som Bonaparte tilldelats före avresan hemifrån, var att undersöka möjligheterna att gräva en Suezkanal över näser mellan Medelhavet och Suezviken/Röda havet -- en kanal som skulle vara i fransk ägo samt under fransk kontroll. Den franska expeditionskårens chefsingenjör Lepère och hans forskar- samt teknikergrupp kom dock tyvärr till det totalt felaktiga resultatet att det var 10 meters nivåskillnad. Därmed fanns inget, som kunde hålla generalen Bonaparte kvar i Egypten.

Utan att begära tillstånd av makthavarna i Paris lämnade Napoleon Bonaparte med ett litet följe, var i ingick bl.a. general Murat, i all hemlighet Egypten för att inte britterna -- eller någon annan -- skulle få vetskap här om. Fesaten genomtordes ombord på två fregatter, vilka färdades västerut tätt intill nordafrikanska kusten -- för att undvika brittiska orlogsfartyg -- ända bort till tunisiska nordostspetsen innan man tog språnget norrut tvärs över Medelhavet mot föret Korsika, varpå man till sist 9 oktober lyckligen landsteg i Fréjus i Sydfrankrike.

Kvar i Egypten räknade nu den franska expeditionsstyrkan drygt 20 000 man och var satta under befäl av den skicklige generalen Kléber. Under fortsatta strider mot turkarna våren 1800 besegrade Kléber en turkisk styrka i El Mataria i Nildeltats nordöstra del och strax söder om Damietta. Dock föll han offer för en egyptisk mördare i juni år 1800. Den franska expeditionsstyrkan lyckades trots detta sedan hålla sig kvar i Egypten fram till 1801, då brittisk-turkiska styrkor tvingade den att kapitulera.

Det franska inflyandet uppnådde därmed inte helt. I expeditionsstyrkan hade ingått utöver tidigare nämnda kanalforskare även andra vetenskapsmän såväl som konstvetare och konstnärer. Bonaparte hade året innan Egyptenexpeditionens början invalts såsom ledamot i Franska vetenskapsakademien. Som en hönör mot denna men också för att skaffa kunskaper om ockuperat land samt hur man bäst skulle styra över dess befolkning medtog general Bonaparte således även en stor vetenskapskader jämte konstnärer för att avbilda landet, folket och rika kartor. Vid sidan av nämnda vetenskapskader upptäckte den franske officeren Boussard, i expeditionskåren, år 1796 i staden Rosetta en märklig sten tyllad med text på tre språk. Det var den berömda Rosettestenen och skrivtexten var hieroglyfisk, demotisk samt grekisk. Denna kombination med samma innehåll på de tre språken möjliggjorde att flera vetenskapsmän -- av vilka Champollion blev den mest kända -- i början på 1820-talet lyckades tolka innehållet samt förstå hieroglyferna.

FN- SPECIAL

I SVENSKA SÄVÄL SOM UTLÄNDSKA MEDIER MEN OCKSÅ I EN DEL POLITISKA SAMT MILITÄRA KRETSAR I LÄNDER, VILKA ALLTJÄMT HAR VÄRNPLIKTSARMÉER -- DÄRIBLAND SVERIGE -- HAR PÅ SENARE ÅR FRAMFÖRTS TILL SYNES ANINGSLÖSA TANKAR OCH ARGUMENT FÖR YRKESARMÉ. UNDERTECKNAD HAR VID FLERA TILLFÄLLEN DELTAGIT I DEN SVENSKA DEBATTEN OCH DÅ I OLIKA DAGSTIDNINGAR. NEDANSTÄENDE UTGÖR UTRAG AV MINA ARTIKLAR. REDAKTÖREN

ÄR YRKESSOLDATER LÄMPLIGA SOM FN-SOLDATER?

EFFEKTEN AV RYSKA REVOLUTIONEN

Om vi håller oss till vårt sekel så är det inte värnpliktsarméer, vilka har varit användningsmekanismen för något av vårt århundrades många krig i Europa. Ryska revolutionen utkämpades av stora, revolutionära horder, där också mängder av yrkesanställda soldater deltog på bägge sidorna. Som bekant vann kommunisterna slutligen makten och upprätthöll denna åt Sovjetregimen i stor utsträckning med våld. Sådan utövades i Sovjetstaten främst med de politiska, kommunistiska, värvade inrikestrupperna -- inledningsvis Tjekan, sedan NKVD samt slutligen KGB. Dessa organ innehöll inga värnpliktiga soldater och svarade för avrättningar av miljontals människor i den mån de inte höll otaliga misstänkta regimfiender under många år i stora pågsamma fångläger -- Gulagarkipelagen -- i Sibirien. Inrikestrupperna kvävde många uppror och drev på Röda arméns

II. Röda armén till motanfall.

motstånd bakifrån mot tyskarna under Andra världskriget. Värnpliktsarmén hölls på order av Stalin under kontroll, då den betraktades som ett potentiellt hot, genom utrensningar samt avrättningar av kanske 100 000-tals officerare mestadels under 1930-talet. Det mest kända offret var den främstående och populära marskalk Tjuchatsjevskij.

Efter Andra världskriget vidmakthölls, nästan fram till unionens sönderfall, den värnpliktiga Sovjetarméns pålitlighet genom att dess personal -- vid sidan om kommunistpartiet -- tillerkändes förmåner och status förmer än andra grupper. Dessutom ingick för säkerhets skull i alla förbandsnivåer politiska kontrollofficerare -- politrucker. I bakgrunden fanns dock ytterst hela tiden inrikestrupperna.

Fotocollage: Bengt och Christer Hållkvist
Det farligaste hotet mot Stalin var många gånger framgångsrika förbandschefer ur Röda armén, värnpliktsarmén.

DET VÄPNADE NAZITYSKLAND

I det nazistiska Tyskland fanns många likheter med föregående. 1935 bröt Hitler mot Versaillesfreden genom att återinföra allmän värnplikt i tyska krigsmakten, Wehrmacht. Eftersom Hitler -- liksom Stalin -- var ytterst misstränsksam mot den reguljära krigsmaktens välutbildade officerskår skapade han politiskt pålitliga miliser och sedan dito värvade trupper m.m. I denna flora återfinns till en början SA (Sturmabteilung) en tid under ledning av förre armémajoren, Ernst Röhm. Hitler var misstränsksam mot denne, vilken utmanövrerades varpå Führern i stället gynnade expansionen av den sedermera omfattande, politiska, värvade nazistarmén, Waffen-SS (SS=Schutzstaffel, dvs skyddsstaffett), under befäl av

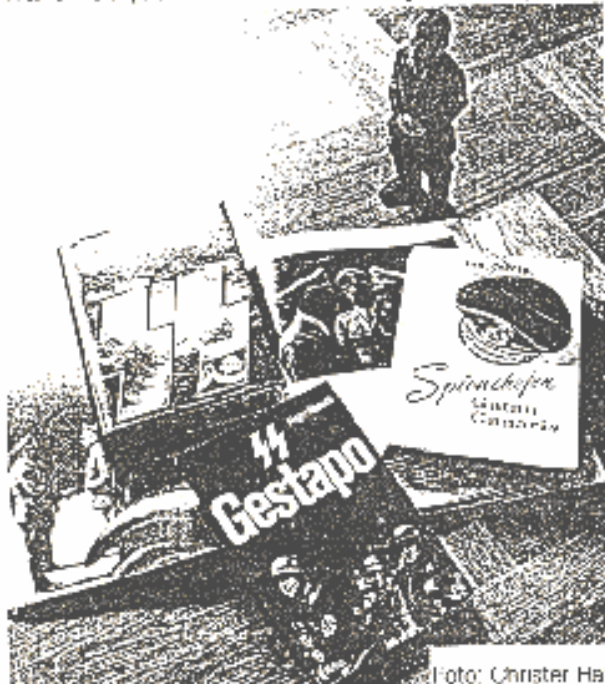

Foto: Christer Hallkvist

Eller slutsegern avsåg Hitler att upprätthålla kontrollen över den då tyskochärsade världen med dödsfallförsedda Waffen-SS.

Reichsführer-SS, Heinrich Himmler. I denna SS-armé -- med dödsfallsemlen på officersmössorna -- ngick såväl politiska extremister, karriärister som många kriminella element. Wehrmacht rensades därmed från sina mest nazistiska officerare genom att dessa såg bättre karriärmöjligheter i SS. Till Waffen-SS hörde även en partitrogen underrättelse- och säkerhetstjänst, SD (Sicherheitsdienst). Denna kom så småningom i konflikt med Wehrmachts motsvarighet, Abwehr.

Flera av dess ledande officerare bl.a. chefen, amiral Canaris, kom att hörä till "20 juli-männen" -- den stora grupp officerare, som försökte störta Hitler aktuell datum 1944. I samband härmed stod en skolpansardivision (Panzer Lehr) ur Wehrmacht med värnpliktiga soldater samt kadetter beredd att marschera in i Berlin för att ta kontroll över SS och Gestapo. Genom olyckliga omständigheter misslyckades dock kuppförsöket, "Operation Valkyrie", med läcknamn för en föregiven mobiliseringsövning av hemmaarmén. Dock hade Wehrmacht enheter i Paris hunnit ta kontrollen över alla betydande SS- och Gestapoenheter i den tyskokuperade franska huvudstaden innan kuppförsöket: från Wehrmacht, värnpliktsarmén, måste avbrytas

ANDRA VIKTIGA FASCISTMAKTER

Trots att general Franco, Spaniens ledare, stod i tacksamhetsskuld till Hitler-Tyskland samt Mussolinis Italien -- efter nämnda länders stöd till Franco och dennes talangister under Spanska inbördeskriget, 1936-39 -- så inträdde ej Spanien på de båda axelmakternas sida i Andra världskriget. En av orsakerna härill var att Francos gamle vän, amiral Canaris, hade avträtt Spanien var ej heller i samma utsträckning som axelmakterna eller Sovjet en helt genomsyrad totalitär polisstat utan hade en stor värnpliktsarmé samt en tungt beväpnad nationell polisstyrka, Guardia Civil, av enbart måttlig storlek. Dessa proportioner torde också ha haft betydelse. Franco kan ju faktiskt annars lyckas ha haft anledning att kasta ut britterna från Gibraltar, Medelhavets lås. Om så hade skett hade sannolikt även britternas Malta fallit. Vad hade då skett i Nordafrika och vid Suezkanalen? Spanien stannade dock -- som antytts -- kvar utanför världskriget

I Mussolinis och de fascistiska svartskjortornas Italien sagnades omfattande politiska inrikeskrupper å ta NKVD/KGB eller Waffen-SS även om en stark fascistmilis disponerades av fascistregimen. Kungamakten ville emellertid inte ha med den sistnämnda att göra, varför kung Viktor Emanuel III -- så fort Fascistiska Stora Rådet misstroendeförklarade Mussolini -- med hjälp av krigsmakten, värnpliktsarmé, och enheter ur carabinieri samt nyutnämnde premiärministern marskalk Badoglio kunde störta och fängsla Mussolini. (Forts. nästa sida)

REDAKTIONELLT Om Sandpappret även fortsättningsvis kommer att utges av vår kamratförening så önskas till höstens nummer exempelvis synpunkter på föreningsangelägenheter eller att Du/Ni berättar något från i första hand Mellersta Östern alternativt något annat med FN-anknytning (motsv) i en insändare som helst inte överstiger 1 maskin-/datorskriven sida -- inkl ev bild med uppgift om upphovsmannen. Skriv med rubrik "Skrivet i sanden" till tidningens nästkommande redaktör, varvid ev ny adress kan förmedlas av kassören Per Hallgren. Insändare och artiklar måste prof. **postas senast måndagen 1998-10-12.**

Redaktören 15

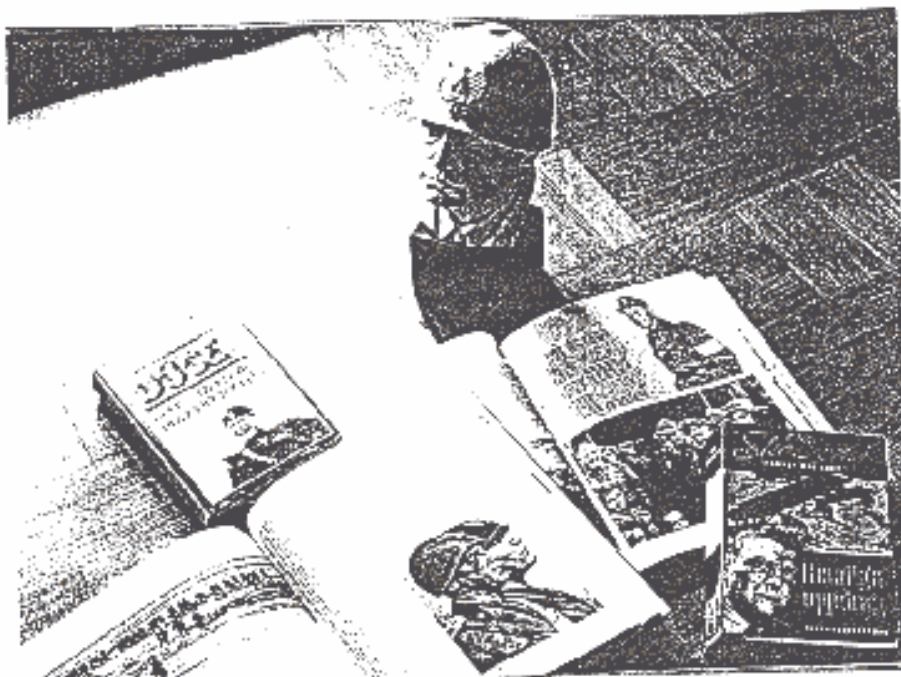

Foto: Christer Hällkvist

Kung Viktor Emanuel kunde störta Mussolini 25 juli 1943 med hjälp av främst italienska arméenheter och carabinieri. Den fängslade diktatorn frigavs dock efter en tid av Hitler genom insats av ett lyckat insatskommando under SS-Övergruppenföhrer (överstelejt-nant) Otto Skorzeny.

VARFÖR INTE SVENSK YRKESARMÉ?

Många nutida människor tycks vara okunniga om ovanstående och ser därför inte iaran med yrkesarméer. Värnplikten anges av dessa människor såsom förlägg och dyrare. Man menar att moderna vapensystem är sammansatta, högteknologiska, datoriserade stridsmedel, vilka medför närmast ett tryck-på-knappen-krig, som enbart skulle kunna skölas av dataoperatörer/yrkessoldater. Jag återkommer till detta senare. De stater i Europa, vilka har övergivit eller avser att överge allmän värnplikt, är i första hand ett fåtal stora folkrika länder, som har ekonomiska resurser att hålla en erforderligt stor yrkesarmé förutom att de är medlemmar i en eller flera försvarspakter NATO, VEU m fl. Men då kommer i flera fall såsom bidragande skäl postkoloniala intressen och inflytandebehov in i bilden. I sådana sammanhang är det inte lätt att uppmuntra stridsvilja hos värnpliktiga soldater. Sålunda har Storbritannien därför under senare år i princip haft yrkessoldater i Nordirlandkonflikten eller i tjänst i Mellanöstern jämte Cypern och i Sydasiern. Frankrike försöker ännu mer militärt hävda sig i främst Afrika men även i Stilla havet, varvid den numera numerärt relativt begränsade kontraktanställda Främlingslegionen ångt ifrån alltid räcker. Frankrike har därför bestämt att en reguljär yrkesarmé, som skulle vara betydligt större än legionen, skulle vara löningen på deras behov av makt. Även Spanien omorganiserar till yrkesarmé men har ju också en del efterkoloniala intressen att bevaka. Detta land ligger visserligen geografiskt mycket långt från ett inom överskådlig tid närmast sannolikt tyskt hot men oavsett detta är det viktigt att det muslimska hotet från Nordafrika -- i första hand Algeriet -- inte växer för starkt, annars kanske spanjorerna har lurat sig själva. Att Ryssland övergår till yrkesarmé är i första hand en ekonomisk fråga. Landet har ju en usel ekonomi. Skulle denna komma på fötter och/eller en ny nationell mera hårdför regim ersätta Jeltsin torde även en i framtiden tänkt modern yrkesarmé kunna bli tillräckligt stor och stark för att utgöra ett hot mot Europa, som ju kraftigt har reducerat sina styrkor på senare år. Till sådana länder hör bl.a. de små Nederländerna, Belgien samt Danmark, vilka numera i princip har gått över till att sätta upp yrkesarméer.

Varför kan då inte Sverige göra sammalunda? Till att börja med utgör vårt land en av Europas yrmässigt största stater men hör ur befolkningssynpunkt hemma bland de minsta. Detta kräver -- trots att vi övergivit strategin med storinvasionsförsvar -- på ett helt annat sätt än för arealmässigt små nationer, ett stort personaluttag relaterat till folkmängder, dvs en värnpliktsarmé.

Den här försvarsprincip syns än mer nödvändig genom Sveriges utsatta läge närmare det instabila Ryssland än flertalet andra EU-länder. De som har begripit detta är Finland och Norge, vilka har ungefär samma geopolitiskt utsatta lägen såsom Sverige, var för sig något mindre yta än vårt land och i motsvarande grad mindre folkmängder. Finland har emellertid en avsevärt större armé än vi och snart likvärdigt flyg. Även om Norges armé inte är så omfattande så har landet en större flotta än Sverige, var till kommer medlemskap i NATO. I våra nämnda grannländer betraktas inte värnplikten enbart såsom en skyldighet utan också av det absoluta flertalet samtidigt som en rättighet.

EFFEKTIVITET OCH ANPASSNINGSFÖRMÅGA

16 I Kuwaitkriget våren 1991 disponerade FN alliancen all tänkbar superteknologi och var därvid avse-

värt överlägsen sak. Äncå krävdes insats av en 1/2-miljonarmé vari inöck väldigt många värnpliktiga soldater på en yta avsevärt mindre än Sveriges. När Sadat blev president i Egypten 1970 så införde han med omedelbar verkan allmän värnplikt för att främst höja arméns kvalitet. Man fick därmed bl.a. bättre rekryteringsunderlag till alla befälsnivåer.

Min erfarenhet som FN-kompanichef är att våra värnpliktsutbildade mångsidiga, initiativrika svenska FN-soldater var betydligt bättre än t.ex. yrkesanställda kanadensiska soldater. Soldater skal' ju inte bara kunna skjuta utan också reparera fordon, snickra, gräva diken eller värn och fördämningar samt mycket annat i kanske förstörd miljö. Sådan mångsidighet med utrymme för improvisationsförmåga förekommer bara i en värnpliktsarmé. Jag har många kollegor med samma inställning. Det bör dessutom erinras här att datautvecklingen i Sverige inte ledes av Försvarsmakten utan i det civila samhället av bl.a. personal, som är reservofficerare samt krigsplacerade värnpliktiga soldater, vilka under militär tjänstgöring för med sig sina kunskaper och berikar våra stridskrafers förmåga. Förutom att vårt land har kunnat ställa denna mångsidiga typ av soldater till FN:s förfogande i ett otal FN-operationer – och därunder väckt beundran hos omfattande internationell expertis – kan även framföras likartade färska stora positiva erfarenheter av värnpliktsarmén i Tyskland.

Dess renommé har ju av förut redovisade historiska skäl under efterkrigstiden varit negativt belastat även om det var Waffen-SS, som var storboven under nazitiden. När den omfattande översvämningskatastrofen drabbade Oder-området förra sommaren visade sig pötsligt den tyska värnpliktsarmén, Bundeswehr, vara en oerhörd tillgång. Dess ledning kunde snabbt sätta in stora styrkor med kompetent ledning, stor varierande maskin- och fordonspark samt soldater med likartade färdigheter som ovan nämnda svenska FN-soldater.

VÄRNPLIKTSUTBILDADE FN-KONTINGENTER FÖRORDAS

Mod tanko på hur "politiska" yrkesarméer utnyttjats/betett sig i 1900-talets Europa får man verkligen hoppas att den all starkare högerextrema Nationella Fronten inte får makten i Frankrike och därmed har en yrkesarmé till sitt förfogande. En sådan kan alltid befaras vara mest lojal mot det parti -- så länge det finns flera -- som ger mest/störst förmåner. Ryssland kan också drabbas av samma öde, om Jeltsin försvinner. Tanken skrämmet.

V bör vara uppmärksamma mot liknande tendenser också här hemma. I Sverige finns nynazistiska grupper. Från dem har påfallande intresse visats för Frivilliga Befälsutbildningsförbundet, FBV, men också för Huvvärnet, fast det som lur är upptäckt från ansvarigt håll. Extremister skall självfallet inte få ha monopol på vapenutbildning. Våra yrkesofficerare bör vidare rekryteras ur normala, sunda värnpliktskontingenter -- dvs. ungefär samma inställning som Sadat hade. Vilka risker föreligger inte om denna princip tas bort?

Värnpliktsutbildade FN soldater fungerar mest situationsanpassat vid kris.

Ingen fungerande demokrati med värnpliktsarmé har in ett anfallskrig i Europa i vårt sekel. Finlands fortsättningskrig 1941 - 44 kan inte hänföras dit. Vad FN behöver för fredsfrämjande operationer är pålitliga, demokratiska medlemsnationer med värnpliktsutbildade soldater, vilka fungerar mest situationsanpassat i kriszoner. Därför oroar försvarsministerns policy att skära ned utbildningstiden till tre-fyra månader för flera tusen svenska värnpliktiga samtidigt som han vill öka våra fredsfrämjande insatser i kriszoner utomlands. Med nyssnämnda förkortade värnplikt minskas ju vårt rekryteringsunderlag för fredsfrämjande operationer till stöd för FN!

Bengt Hällkvist -- 050

Stabsredaktörens spalt

+++++ **NÅGRA PRINCIPER MÅSTE MAN HA-- OM ÄN INTE SÅ MÅNGA...**

Det är möjligt att det kommer som en överraskning för en och annan 72 M-kamrat, men en del principer håller jag mej faktiskt med (OK då dom är inte så många...).

En av dom är att man inte ska åta sej uppdrag som man inte kan uppfylla. Det brukar jag faktiskt hålla benhårt på. Accepterar man att ta plats i exempelvis en styrelse, så ska man också ha ambitionen att försöka uträtta ett bra jobb i densamma. Vet man på förhand att ens förutsättningar för att kunna göra det är begränsade, så bör man vara ärlig mot sej själv och den som förmedlat erbjudandet och hellre tacka nej än lova vitt och hålla tunt.

Att vara punchpralin

För ungefär ett år sedan tog jag ett styrelseuppdrag för mycket, då jag accepterade att ingå i styrelsen för Punch-Pralinerna (snälla redaktörn observera stavningen utan "s" i punch), en illuster församling med valspråket "Hållre en knäckt näsa än ett knäckt självförtroende". Den viktigaste uppgiften för en nängiven "punchpralin" är att stödja svensk amatörboxning. Enkelt uttryckt är alltså Punch-Pralinerna en organisation som genom viss sponsring och på andra sätt stödjer svensk boxning. Som punchpralin ska man gärna också med alla tärkbara medel -- plus en del otänkbara -- verka för avskaffande av den jag från 1970-01-01, som erbjuder proffsboxning i Sverige. (Själv förfallade jag så sent som igår kväll ett brev till EU-kommissionen i Bryssel, där jag anmäler den svenska staten för att bryta mot en av de s.k. fyra rättigheterna i Romfördraget av den 25 mars 1957, nämligen rätten till personers fria rörlighet inklusive rätten till fri etablering, och därmed sätter övergripande EU-lagsiftning ur spel. Återstår att se vad resultatet skall bli!)

Jag har länge varit medlem av Punch-Pralinerna men det är en sak att vara vanlig betalande medlem -- en helt annan att utföra ett mera aktivt arbete i styrelsen. (Det var jag i och för sej helt på det klara med redan innan jag accepterade erbjudandet; vad jag inte visste var att min arbetsbörda skulle stiga ytterligare och resandet i tjänsten öka väsentligt). Just i kväll -- dessa rader, som än så länge inte har någon som helst anknytning till gamla kära 72 M, flöt så mycket skrivs på förmiddagen den 25 mars -- ska jag gå på Punch-Pralinernas årsmöte och mot bakgrund av den bistra verkligheten undanbo mej orrval till styrelsen.

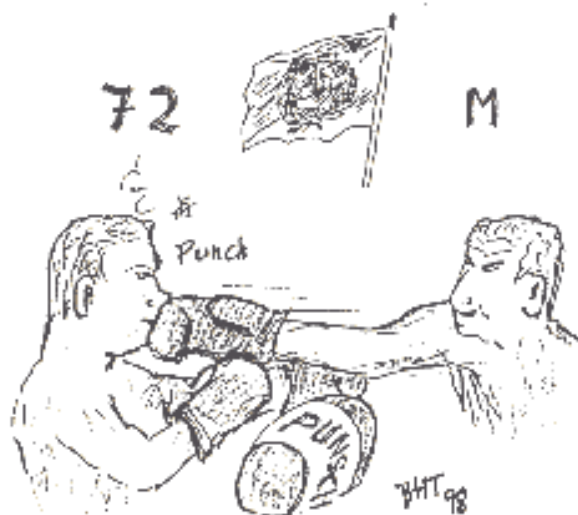
Medarbetare i Sandpappret

Man måste vara rak och man måste inse fakta. Det var också därför som jag skrev några rader till vår eminente redaktör för Sandpappret och sa att jag inte utan viss sorg i hjärtat måste be att få bli befriad från uppdraget som krönikör i detsamma. Mitt främsta skäl var att jag på grund av ett allt flitigare resande hade svårt att klara alla dead lines. Men "Busiga Benke" har en beundransvärd förmåga att lägga sina ord väl och nu är jag tillbaka i spaltarna, förmodligen innan någon ens hunnit upptäcka att jag varit borta. Jag vågar inte lova att det blir varje gång, men jag har lovat att försöka medverka så ofta jag kan.

Förhinder för bataljonsträffar

Har missat många bataljonsträffar under årens lopp. Tyvärr, vill jag framhålla, eftersom jag i största allmänhet tycker det är kul med traditioner som vidmakthålls och dessutom uppskattar denna möjlighet att återuppta kontakten med gamla FN-kamrater åtminstone en gång varannat år. Många av er kommer säkert ihåg, att jag redan på "den gamla goda FN-tiden" satt i styrelsen för SICO (Sveriges Ishockeyspelares Centralorganisation), då en intresseorganisation för svenska elitserie- och div I-spelare i ishockey, idag även formellt deras fackliga organisation. Det gör jag fortfarande (sitter i SICO-styrelsen alltså) och inte utan viss

personlig tillfredsställelse i visshet om att under årens lopp ha lagt ned ett stort arbete på helt dedikad basis. Med risk för att det nu börjar lukta illa, vågar jag också tillägga framgångsrikt.

Det är en gåta, hur man kan undgå prioritera kamratö-
ningens FN-kamraterna 72 M verksamhet. Redaktören

I detta styrelseuppdrag ingår en hel del förhandlingar med förbundet och klubbarnas organisationer och en icke obetydande del av förhandlingsarbetet äger årligen rum i samband med ishockey-VM. Ett evenemang som i sin tur har en tråkig vana att alltid äga rum samtidigt som FN-bataljon 72 M har "re-union" -- och i en helt annan del av världen cessutom. Där ligger alltså förklaringen till, att jag så ofta uteblivit från den sistnämnda och till att jag tvingas göra det även i år. Men jag kommer att vara med er mentalt och hoppas att ni kommer att ha det trevligt och bra på alla sätt.
Have a nice weekend without me May 9-10!

P.S. Undrar om man kan tillskriva Internationella Ishockey förbundet och be att man för att lösa mitt problem tidigarelägger ishockey-VM en vecka eller så. Det kommer ju ändå alldeles för sent på året. Eller ska man gå motsatt väg och skriva till kamratföreningen 72 M:s styrelse i stället? D.S.

Kåbe Lidén - 037

Värt att veta från MÖ...

BHT 98

Staten Israel firar i år 50 år. Det moderna Israel föddes den 14 maj 1948, varvid självständighetsförklaringen undertecknades av 37 ombud för den nya nationens befolkning på 700 000, dag räknar landet nästan 6 miljoner judiska invånare. Detta innebär bl.a. en folkökning med 25 procent under de senaste sju åren främst tack vare en massiv invandring från f.d. Sovjetunionen, vilket har medfört ett ekonomiskt uppsving för den nya nationen. År 1948 omfattade Israels export främst Jaffa-apelsiner samt jordbruksprodukter och värderades till knappt 50 miljoner US-dollars. Numera utgörs Israels export främst av högteknologi samt sofistikerad elektronik för mer än 30 miljarder dollar. Israeliska produkter har revolutionerat världens informationsteknik. Landet räknas idag som en ekonomisk och teknologisk maktfaktor. Israel kommer som nummer 21 i världen, om man ser till BNP per capita och nummer 23, vad avser levnadsstandard. På kulturens område kan Israel redovisa imponerande resultat. Det hebreiska språket har återupplivats och används i dagligt bruk. Israels Filharmoniska Orkester har blivit världsberömd -- israeliska solister är efterfrågade i nästan hela den iskearabiska världen.

Den nya judiska staten har utkämpat fem krig under sin existens. Det första inleddes dagen efter självständighetsförklaringen, då fem arabländer förklarade krig -- som redan påbörjats tidigare -- mot Israel.

Israel och dess arabiska grannar har de senaste åren medverkat i en historisk försoningsprocess. Trots kanske tillfälliga bakslag har den judiska staten lyckats underteckna fredsavtal med Egypten (1978) och Jordanien (1994) men även med palestinierna har en hel del uppnåtts tack vare Osloavtalet (1993) trots missnöje på båda sidor.

Lantbruksexpertis från Israel till Iran. I största hemlighet besökte i slutet av november förra året en israelisk 16-mannadelegation Irans biträdande jordbruksminister. Färden genomfördes med Luftansaplan från Tyskland. Iran söker med största ansträngning världen över efter färsk teknologi för modernisering av landets jordbruk. Israels bevattnings- och gödningsmetoder är av speciellt intresse.

Bengt Hällkvist -- 050 19

"AL-LIMERICK:ar"

Läser Du en -- läser Du flera

Vi har tidigare påstått att limericken härstammar från Irland, staden Limerick -- därav namnet. Det torde vara svårt att vederlägga nämnda påstående och vi ska inte ens försöka. Al-Limerick synes emellertid av alla tecken att döma höra hemma i Mellanöstern -- eller? Vi gör vad vi kan för att bekräfta utsagan.

En välkänd bank i Assuan
var kassan helt tom härom da'n
Dess kamrer skulle då
gett förklaring härpå
men han hade just lämnat sta'n

En gammal arg muslim i Qziga
sa: Antighet är för de viga.
Bocka mej kan jag ej
för min rygg säger nej
och jag vill, vid Allah, inte niga.

En judisk yngling från Marseille
sa: De anställda uppskattar mej lile.
Allt tal om arabskydd
gör mig brydd
för så tarliga är de vä eller?

En flyggeneral från Tel Hrig
sa: Vår Lavi är bättre än Mig.
Men då sa' en major:
Nej, jag tror inte, bror
att någon är bättre än dig.

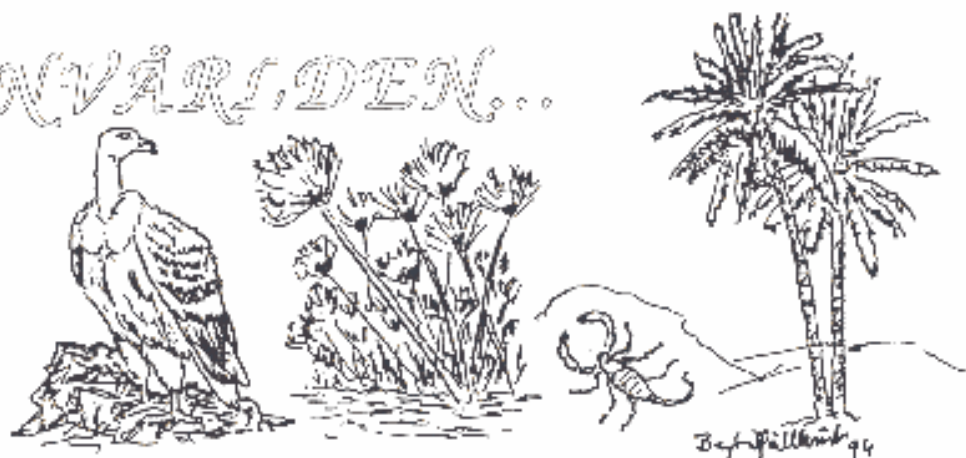
Bengt Hållkvist -- 050

HENNING ROBERTSON
ADVOKAT

ADVOKATFIRMAN HENNING ROBERTSON
POSTADRESS: BOX 1322, 751 43 UPPSALA
BESÖKSADRESS: KUNGSGATAN 57 B, 1 TR
TELEFON: 018-10 25 60. FAX: 018-10 13 12. BOSTAD: 018-14 85 89

VISST ÄR DU VÄLKOMMEN MED REKLAM!

ÖKENVÄRLDEN..

SOM TRADITIONEN PLÄGAR UTTRYCKAS HÄR ÅTERKOMMER VI I VARJE NUMMER
AV SANDPAPPRET MED EN BESKRIVNING AV FACTA OCH/ELLER FICTION
OM ETT DJUR ALTERNATIVT EN VÄXT, SOM FINNS/FUNNITS I SINAI ELLER EN
STJÄRNBILD DÄROVANFÖR MED ARABISK ELLER ANTIK EGYPTISK ANKNYTNING

NIMROD OCH ANUBIS

"En väldig jägare inför Herrer såsom NIMROD".

Så står det skrivet om Npas sonsonson NIMROD i Första Mosebok (Ingvar H. må förlåta mig att jag klampar in på hans Gebiet!).

72 M hade sin egen NIMROD, nämligen sergeant Peter Mortensen (2.komp). Han kallades 'Jäger'n' av två skäl, dels var han fallskärmsjägare dels bedrev han framgångsrik jakt på kringströvande vilda hundar och katter. Han var också känd för att baka goda kakor, vilket gjorde att bataljonsledningen gärna lade sina "inspektioner" m.m. så att Mortensens position ofta fick besök. Hur underligt det än kan låta finns det ett samband mellan jagandet och bakandet.

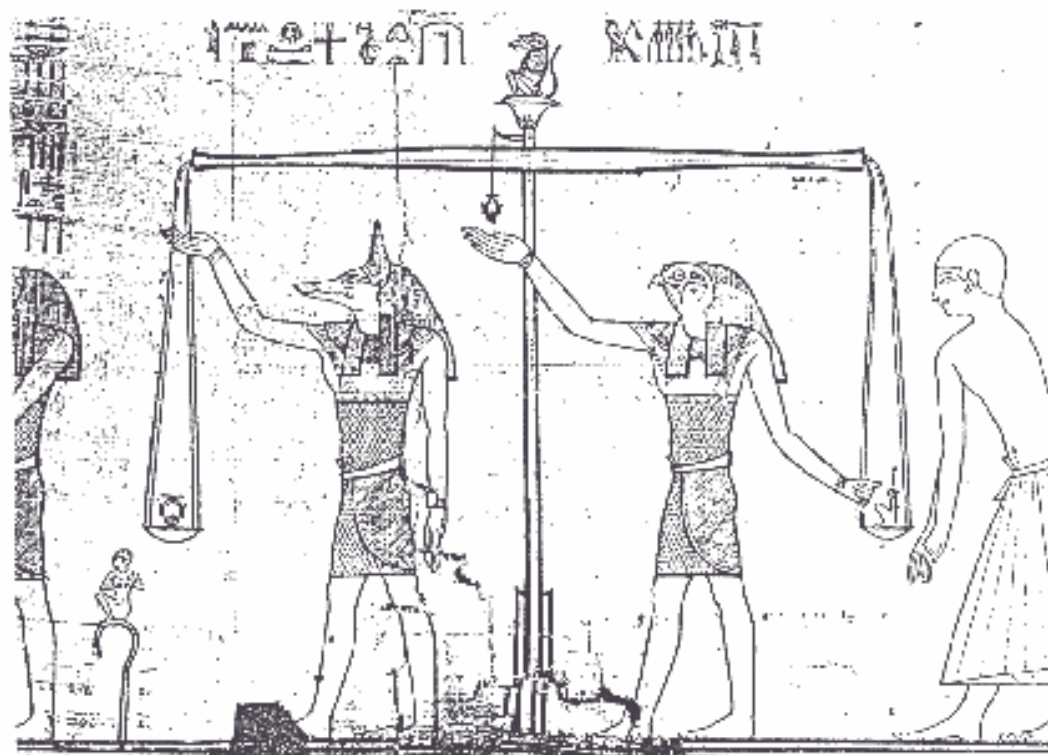
Som Ni kanske minns fanns det hageigevär för att bekämpa de kringströvande vilddjuren (hundar och katter). Dessa lärde sig dock att röra sig utanför hageigevärens räckvidd. Då återstod att försöka med Ak 4 men dess helmantlade ammunition var olämplig för jakt. Jaktammunition för Ak 4 beställdes i Sverige men som vanligt malde den svenska byråkratikvarnen för långsamt eller lade hinder i vägen och hundplågan blev allt värre.

I ett gammalt svenskt arméreglemente står det skrivet: "Urskiftatenhet att handla ligger en chef mera till last än felaktigt val av medel". Alltså handlade Mortensen. Nästa gång han skrev hem till mor Gun och beställde "hemliga" ingredienser till sina goda kakor övertalade han henne att "bifoga" några askar av NORMAS bästa jaktammunition -- passande till Ak 4. (Mor och son bröt nog mot åtskilliga lagar och föreskrifter -- men det är säkert preskriberat nu!). Sålunda kunde hundarna (och katterna) nu ocdimeras och därmed minskade också riskerna för rabies samt andra oönskligheter. De oönskligheter observerarna var särskilt tacksamma ty de hade i sina öppna jeepar ofta varit utsatta för närgånget intresse från aggressiva hundflokar.

Apropå hundarna i SINAI, det är genom dem vi kommer i kontakt med ANUBIS. "Vem är dot?" undrar kanske någon, som inte var med på de fina guldade turena i Egypten (b.a. med mr FARAQ).

ANUBIS är en gammal egyptisk guddom (sen till OSIRIS). ANUBIS är oftast avbildad som en svart schakal, varg eller hund. Egypterna verkar inte ha gjort någon större skillnad mellan dessa hunddjur, som väckte rädsla och förknippades med doden, när de ylande drev omkring och krafsade fram samt gnagade på de dödas ben i öknen på Nilens västra strand, solnedgångssidan, där dödsriket och följaktligen också begravningsplatserna var belägna. Även de största gravarna, pyramiderna, finns således väster om Nilen.

ANUBIS blir därför dödsjuden, vilken ser till att de döda får en värdig begravning med balsamering, ritualer, offergåvor m.m. Han leder den döda in i dödsriket till den domstol, som undersöker varje människas vandor. ANUBIS avkunnar domen, vilken bestämmer den dödes fortsatta öde i dödsriket, som är en fortsättning på jordelivet. ANUBIS är den främste balsameraren och balsamerarnas gud. Han framställs då som

Antik egyptisk bårdkonst

ANUBIS leder den döda in i dödsriket till den domstol, som undersöker varje människas varsel. Han framställs då såsom människa med hund- eller schakalhuvud (storfigur nr 2 från vänster).

människa med hund- eller schakalhuvud. Med ANUBIS' hjälp bevaras den dödes kropp (balsameras) så att själen kan ta bostad där igen. ANUBIS återfinns i många gravsmyckningar t.ex. som svart hund- eller schakalskulptur på kistlock i beskyddande syfte.

Om "Gubben NOA:s" ättling NIMROD sägs att förutom att han var en väldig jägare så var han den förste som upprättade ett valde på jorden. Sannolikt menas därmed Babylon och/eller Assyrien (flodrikna vid Euftrat och Tigris, nuvarande Irak). Om 72 M:s NIMROD, Peter Mortensen, vet vi att han fortsatt att vara en väldig jägare med många algar, rådjur och annat vilt på merittistan. Peters jägar- och skogsmannakompetens har utnyttjats i vetenskapligt syfte t.ex. i de svenska Jutter- och sälprojekten. Då och då är han i Paraguay för att inom ramen för ett vetenskapligt biståndsprojekt dela med sig av sitt stora kunnande om naturen. Till yrket är Peter nämligen konservator vid Naturnistoriska Riksmuseet. Han har, liksom gestalterna i forntida religioner och myter, förvärvat förmågan att genomgå metamorfoser (= förvandlingar). Han kan alltså växla mellan NIMROD, jägaren, och ANUBIS, balsameraren (= konservator), och troligen även till andra figurer.

Men handen på hjärtat, Peter är nog inte ensam. Är det inte så att vi alla från 72 M genomgått någon form av metamorfos under vår tid i öknen? En metamorfos som fortsatt och fört oss vidare på våra levnadsbanor. Nog finns det många bland oss, som har något att berätta om: "Hur gick det sen?" Så fatta pennorna och skriv några rader i Sanpappret! Det behöver inte vara så vidlyftigt som mina lösa associationsrader alltifrån tiden efter Syndafloeden i Babylon till nutiden i Sydamerikas regnskogar med mellanlandning hos Sinais vilda hundar, deras baneman Peter Mortensen och hans metamorfoser som NIMROD och ANUBIS.

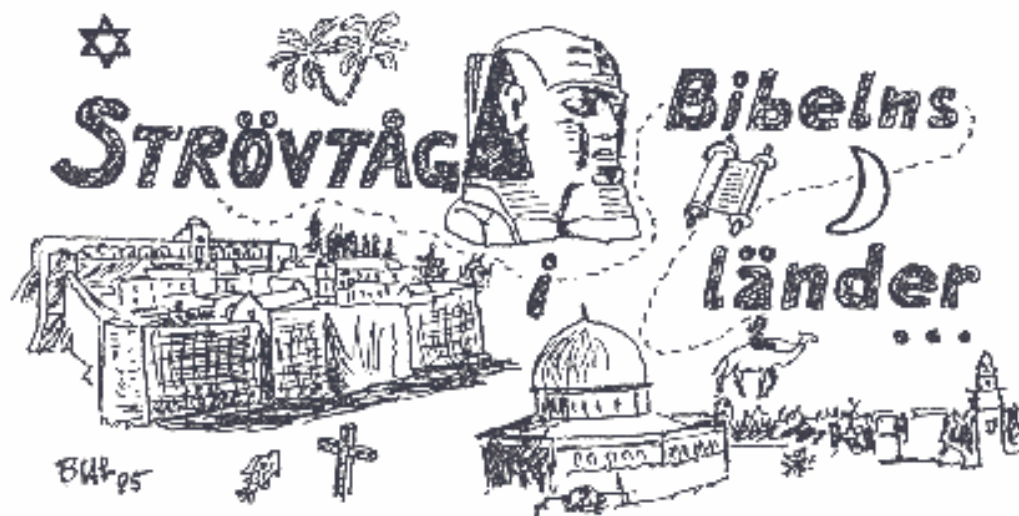
Alv Svensson – 003

#####

Ulf Henriksson (överste 1., chef "roll-ettan" = första svenska FN-bataljonen i Bosnien från okt. 1993).

I intervju om Bosnien-missionen för journalisten Staffar Helmersson:

"Det är ett machosamhälle, där muskler räknas... har man kraftigare muskler än den man agerar emot, då får man normalt framgångar. Det innebär inte att man behöver vara aggressiv utan att använda maktmedlen på ett klokt sätt och maktmedel är inte aggressiva förrän man använder dem aggressiv.... Politiker måste vara medvetna om att det går inte att åka ner till sådana här områden och prata sig fram. Man måste hela tiden också visa musklerna".

++++
 HÄR FÅR VI PÅ NYTT FÖLJA MED VÅR VANDRINGSMAN PÅ EN FÄRD I NU- OCH DÅTID
 PÅ SÄTT SOM VI BIBRINGATS SÅ MÅNGA GÅNGER FÖRR. NUTIDA KONFLIKT HAR SIN
 UPPRINNELSE LÅNGT TILLBAKA I TIDEN. REGIONENS HISTORIA MEN OCKSÅ NUTIDA
 RESURSER MÅSTE MAN KÄNNA TILL OM MAN SKA HA NÅGON RIMLIG MÖJLIGHET ATT
 ÅSTADKOMMA LUGN HELST FRED I MELLERSTA ÖSTERN. REDAKTÖREN

Denna gång tänkte jag att vi skall påbörja en vandring efter Medelhavskusten. På den resan finns det
 mängder av dramatiska upplevelser.

Långt tillbaka i tiden fanns det två hamnstäder vilka var de enda hamnarna i Palestina. Dessa två städer var
 Askelon och Jaffa, (den senare hette då Joppe). Jag börjar nu vår vandring i Jaffa.

Redan på kung Salomos tid (900-talet f.Kr.), var Jaffa en viktig hamn. Här gick båtarna in med mängder av
 virke (cederträ) från Libanon. Salomo använde detta material till att bygga både det egna palatset och det
 första templet i Jerusalem. Från Joppe transporterades virket -- efter lossning -- de 6 milen upp till Jerusalem,
 där yrkesskickliga män tog hand om det.

Det var också från den här hamnstaden, som profeten JONA rymde undan Herrns uppdrag att vara profet.
 Herren hade sänt Jona till Nineve. Det berättas att en stor fisk (Obs! Det står inte valfisk) uppslukade Jona
 men att han räddades till livet sedan han hade böjt sig för Guds vilja.

Man kan undra hur det egentligen hängde ihop. I hamnen utanför Jaffa finns en klippa, Andromedaklippan.
 Legendan berättar att det fanns ett sjövidunder och för sjöfarens väl skulle en sjöjungfru offras. På klippan
 band man fast Andromeda för att offras. Hon räddades av Perseus, som kom på den vita bevingade hästen
 och befriade henne. Fanns det verkligen något sjödjur utanför kusten och vad var det i så fall?

Jaffa är nu en liten underbar orientalisk stad -- nästan hopväxt med Tel Aviv. Gränderna är fulla av konst-
 nergallerier samt underbara små restauranger.

Första gången jag var här (1968) låg mycket i ruiner -- bl.a. fanns en grop och man sa: "Här låg Simon
 Garvarens hus". Nu finns det fina byggnader och där gropen låg finns numera ett fint stenhus med skylten
 "Simon Garvarens hus". Vem var då denne? Jo -- i Apostlagärningarna, kap 10, berättas om hur aposteln
 Petrus var på besök hos Simon Garvaren och här fick en upplevelse, (Läs själv). Det är en spännande
 upplevelse att vandra omkring i Jaffa. Kanske denna stad mest är känd för ape sinerna. I trakten finns
 mängder av citrusodlingar.

Tel Aviv ligger i "rå" med Jaffa. Staden anlades så sent som 1909. Några familjer under ledning av Meir
 Dizengoff bestämde sig för att bygga en stad på Medelhavets sanddyner. Man gav platsen namnet Tel Aviv
 (Vårrens kulle) och Dizengoff blev dess första borgmästare. Staden är Israels största samt mycket väster-
 ländsk till byggnadsstil och seder. När man kommer till Tel Aviv bör man besöka några av de många
 diamantsliperierna.

Vi fortsätter norrut och passerar en ny stad, Natanya. Det är en judisk turiststad, vilken fyller 60 år ne-
 verande år. Men på vår resa norrut söker vi efter det som är äldre. Då kommer vi till Caesarea vid havet.
 Herodes den store lät bygga denna fantastiska stad till kejsarens ära (Caesar, latinska ordet för kejsare; red.
 anm) -- det tog bara 12 år.

Det var en magnifik anläggning, bl.a. en lång akvedukt (vattenledningsrörna) bro som finns kvar

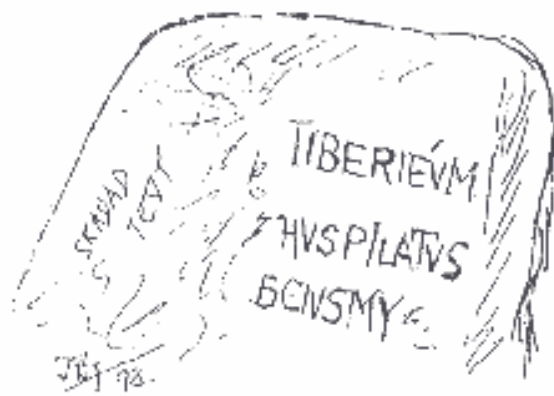

Bild: Ingvar Holmquist

1961 fann man i Caesarea en sten, som anses utgöra beviset för att Pontius Pilatus verkligen har existerat.

Pontius Pilatus verkligen var en historisk person – man har sökt hans namn. 1961 fann man en sten med hans namn inhugget just i Caesarea. Originalet finns på museet i Jerusalem och en kopia finns strax innanför entrén till det inhägnade området i Caesarea. Här finns också en stor fotsten – ca 70 cm, som man hittar vid utgrävningar. Den stora slaby har man ännu inte funnit.

Att vandra omkring på detta stora område från två årtusenden, se ruinerna efter byggnadsverken, se lämningarna efter korsfararna och araberna är en enorm upplevelse. Strax utanför "murarna" finns även framgrävd en paradgata med en stor huvudlös marmorstaty. En del påstår att kejsarna i romarriket regerade så kort tid att man måste ha utbytshuvuden på statyerna (Under åren 235 - 285 e.Kr. härskade 25 kejsare. Bara två dog naturligt död). Under sandkullarna vid Caesarea finns mängder av utgrävda fynd. Bl.a. lämningar efter en hippodrom (hästkapplöpningsbana; red. anm.). Jag rekommenderar ett besök i denna intressanta trakt. Räkna med minst en halv dag.

När man så i nutid rest från Tel Aviv till Caesarea, har man passerat flera industriområden samt stora, väldiga fiskdammar. Israel är nämligen en av världens största producenter av odlad fisk.

I min nästa "krönika" ska vi fortsätta norrut mot Haifa, Akko och Rosh Hanikra.

Ingvar Holmquist -- 033

DETTA NUMMER AV SANDPAPPEN ÄR DET
FÖRSTA I FEMTE ÅRGÅNGEN AV DETSAMMA.
UNDER DE GÅNGNA ÅREN HAR JAG ERHÅLLIT
MÅNGA FÖRORD FÖR TIDNINGENS UTFORMNING
OCH JAG TROER ATT DEN HAR FUNNIT SIN FORM.
JAG VILL HÄR TACKA PÅ REDAKTIONENS VÄGNAR
FÖR DEN UPPSKATTNING LÄSEKRETSEN HAR
VISAT DE HITTILDE GÅNGNA ÅREN OCH
ÖNSKAR JAG TIDNINGEN FORTSATT
VÄLGÅNG I FRAMTIDEN.

Bengt Hällkvist
Redaktör